

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Primvs Siue Vis Et Virtvs Exemplorvm, Hoc est, Solatia Et Docvmenta
- Hæc Moribvs, Illa Temporibvs Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput III. Quàm sit perniciosum, se magnifacere, comparatione minorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](#)

Cap. III. Rana fabula se superbi comparantia.

phum potest respondere; is tamen ipse, quām demissè sentiet, si Peripateticam rimari velit subtilitatem? Medicus si vetulā aliquā vnius vim herbulā noscente peritior sit, non idcirco aram sperare debet, iuxta Aesculapij simulachrum; ad Hippocratis se artēm, ad Galeni laudes metiatur, mox saniores pariet cogitationes. Nimirum necesse est, ut unusquisq; iuxta minorem maior, iuxta maiorem minor sibi esse videatur.

C A P V T III.

Quām sit pernitiosum, se magnificere, comparatione minorum.

I.

RA N A aliquando iuxta culicem consederat, quem cū euolantem argutæ tubæ fistula Lydium quid canere audiret, cœpit & ipsa velle audiri, & proinde, quantum potuit, coaxare. Vox ea tantò maior fuit, quantò & ipsa Rana Culice maior. Quare, sicut plerumq; viles animæ citò sibi placent, plauduntque, ita & illa inflata, primum sibi de eximia muscæssuauitate; tum verò etiam de sonore, atque canora vocalitate; tandem & de corporis magnitudine blandissimè arridens, culicem superciliosè despexit, lacertos suos circumspexit, cælumq; ita ipsum suspexit, ut caput summa cautione deorsum inclinaret, metuens, ne sublimi vertice sidera feriret. Quod ubi vidit ponè insidians Ciconia, rata, supplicem ranam caput sibi inclinare, mortemq; deprecari, dixit: *Viue igitur, quando ita me reuerteris; iam dudum didici Parcere subiectis.* Rana Cedro generofior, nempe adhuc se ad Culicem astimans, inanissimæque complacentiæ vento turgida, cùm ceaseret maiestate sua indignum esse facinus, supplicare, respondit Ciconia, Paruorum esse, alijs se submittere, indigentium, rogare. Quare hodie sui consilij non esse, ut cuiquam fieri supplex vellet. Dixit, & cum dicto irascens Ciconia rostro est percussa, & velut Absyrtus à Medea, aut Pentheus à Bacchis, miserandum in modum lacerata. Primum ubi vulnus accepit, aspicere demum Ciconiam est dignata: quam cùm esset trepidantibus oculis intuita, Hen, parce, inquit, parce; nesciebam, aliquam bestiam, me maiorem reperiri, cum Culice me comparans. Atqui sciuissest, ait Ciconia, si te cum Ciconia,

Virgil. 6.
Aeneid.

Cap. III. Rana fabula se superbè comparant.

conia, aut Ceruo, aut Elephante comparauisses. Nunc autem insolentiae tuæ tanto minus parco, quia non tantum didici, Parcere subiectis, sed etiam debellare superbos. Si sapuisses, meminisse debebas, non tam te Culicis, quam me tuum principem esse, & superiorem:

O quam multi longè humilius de se sentirent, si se non cum minoribus, sed cum maioribus compararent! o quam multi patientiores essent, si patientium, quam indignè omnia ferentium exempla intueri maluissent? Pharise, quid cum Publicano te confers, & ante victoriam encomium canis? Mosen habes, Eliam habes, Ananiam habes, Azariam habes, Misaelim habes, ipsum Danielem habes, Machabeos habes; cum hī te confer, si vir es; & infra ranæ vilitatem te demittes.

II.

Quid enim? *ieiunas bis in Sabbato?* At Moyses ascendit in montem, & fuit ibi 40 diebus, & 40 noctibus, nihil omnino neque bibens, neque manducans. Idem fecit Elias, qui quadragesima diebus, & quadragesima noctibus, usque ad montem Dei Horeb, sine cibo & potu, ambulauit. Ut nihil dicam de Christo, qui icidem ieiunavit quadragesima diebus, & quadragesima noctibus. Quem tu non nosti; aut certe noscere noluisti, ne humilitatem ab eo discere cogereris. At decimas das omnium, qua possides? Paululum circumspice, inter ipsos quos tantopere contemnis publicanos, inuenies, qui diuidium honorum suorum dant pauperibus. Aut si hoc non satis est, Ananias, Azarias, Misael, & alii quam plurimi, ipsum sanguinem, ipsam vitam dare sunt parati; & ipso facto quam plurimi dederunt. Quid igitur de decimis tuis superbis, cum isti, inter tantas victorias, ac triumphos seruariint humilitatem? Quin cum ipsum aspicis, quem contemnis? videbis enim de sua humilitate laudandum, te de tua superbia damnandum. Sed mirabitur aliquis, Theophilus Theophylactus, quomodo Phariseus, cum pauca verba sua laudis protulerit, condemnetur; Iob vero cum plurima fuderit, coronetur? Eò scilicet, quod Phariseus talia dicebat, nulla ratione cogente; Iob vero urgentibus eum amicis, & pressaris prementibus coactus est, proprias virtutes referre ad Dei gloriam, ne homines desisterent a profectis virtutis. Nihil igitur Phariseum coegerit ad suas laudes referendas. Non enim laudabilis Phariseus, quia vituperabilis Publicanus:

III.
Luc. 18. 12.
Exod. 24. 18,
3 Reg. 19. 8.
Matth. 4. 2.
Luc. 18. 12.

B

nus:

10. Cap. IV. Exemplis Sanctorum non malorum utendum.

nus : sed ideo Phariseus vituperandus, quia Publicanus fuerat excusandus. Sed maluit illum accusare, ut se posset laudare. Hinc ranam imitatus, in templo non orauit, sed coaxauit.

C A P V T IV.

Viles cere facile sibi eos, qui exempla Sanctorum suis bene gestis opponunt, & exaduersum estimant.

I.

Iac. 5. 19.

Via magna est in exempla pronitas, eaque non sunt omnia utilia, delectus haberi debet. Igitur exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, & patientia, non homines delicatos, qui mellibus vestiuntur, & epulantur quotidie

Luc. 19. 10. splendide: non impios & facularia dumtaxat desideria sequentes: non otiosos, non pigros: sed Prophetas, qui locuti sunt in nomine Domini, sed Patriarchas, sed alios veteris & noui Testamenti sanctos heroës, qui nobis per huius Mundi tenebras clarissimam exempli sui facem prætulerunt. Multas & graues patimur ab ho-

Thom. de Kemp. lib. I.
de Imit. c. 18.

ste tribulationes? O quam multas & graues, multoque plures & grauiores tribulationes passi sunt Apostoli, Martyres, Confessores, Virgines, & reliqui omnes, qui Christi vestigia voluerunt sequi! Nam animas suas, in hoc mundo oderunt, ut in eternam vitam eas possident. Depauperati sumus, & spoliati? in fame cibam, in siti potum, in frigore ligna, in nuditate vestimenta non semper habemus? Exemplum accipite, fratres: Sancti & amici Christi, Dominos servierunt infame, & siti; in frigore & nuditate, in labore & fatigione; in vigilijs & ieuniis, in orationibus & meditationibus sanctis, in persecutionibus & opprobriis multis.

II.

Thom. de Kemp. ibid.
Luk. 17. 20.

Cui non superbiam domet, si sua opera, iuxta opera Sanctorum expendat? Magnam nonnulli rem se præstare putant, si tota Quadragesima carnis abstineant; idque etiam quosdam, tamquam Arguum clypeum abstulerint, audimus jactitantes, dum aiunt: Deo laus, tota hac Quadragesima carnes non gustauit! Inutilis serue, quid te jactas? quod facere debuisti, fecisti. Lege vitas Sanctorum, & inuenies multos, qui tota vita suâ carnis abstinuerunt, leguminibus, vel radiculis contenti. Alij gloriantur, ter se in hebdomade jejunasse; cum quotidie debuissent,